

Nr 153.

Av herr **Ljunggren, August, m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts i proposition nr 186 framställda förslag om ersättning till städer och vissa köpingar för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel.

I proposition nr 186 till årets Riksdag har Kungl. Maj:t förelagt Riksdagen frågan om det allmännas frigörande från ekonomiskt beroende av rusdryckshanteringen. Och regeringen föreslår därvid, i enlighet med av dels den s. k. rusdrycksmedelskommittén, dels den s. k. nykterhetskommittén framlagda förslag att, beträffande städerna, den anordning skall vidtagas, att städerna nu tillkommande brännvinsförsäljningsmedel skola indragas till statsverket och detta i sin tur lämna städerna ersättning enligt en i särskild förordning stadgad avvecklingsplan. Denna går ut på att ersättningsbeloppen, som grunda sig på ett tioårigt medeltal av i respektive städer influtna vinstmedel, skola under åren 1915—1921 hänföra sig till den nu gällande lagstiftningen om en minskad procentandel till och med sistnämnda år, och därefter sjunka med $\frac{2}{29}$ årligen till och med år 1935, då den sista ersättningen utginge.

Att vinstmedlen på i propositionen föreslaget sätt indragas till statsverket och detta i sin tur genom en tillfällig ersättning underlättar för städerna att ordna sin ekonomi, oberoende av inkomster från rusdryckshanteringen, måste anses vara fullt riktigt. Emot en sådan åtgärd hava undertecknade ingen erinran att göra. Men däremot äro vi icke övertygade om, att det är rättvist eller behöfligt, att ersättningen av statsmedel skall utgå i sådan omfattning som Kungl. Maj:t föreslår. Ersättningarne skulle nämligen enligt propositionen uppgå till icke mindre än 56,237,890 kronor och sträcka sig över en tidrymd av över 20 år. Någon rätt till en så betydande ersättning synes städerna och med dem

likställda köpingar *icke* äga. För det första bliva städerna i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag i lika mån som andra kommuner delaktiga i ersättningssummorna till landsting och hushållningssällskapen, ävensom i statens höjda bidrag för folkundervisningen. Och vidare är att märka, att de vinstmedel, som nu och framdeles utgå till städerna, i huvudsak åstadkommits på landsbygdens bekostnad. Någon rimlig anledning att ytterligare premiera städerna och därtill i främsta rummet sådana, som genom slapphet i handhavandet av rusdryckshanteringen förstått att skaffa sig rikligt flödande brännvinsmedel, finnes enligt vår mening icke. Det torde nämligen vara fullt tillräckligt, om statens ersättningsbelopp utgå på sådant sätt, att ersättningsbeloppet sjunker med exempelvis 8 procent årligen från år 1915. Avvecklingen skulle då vara genomförd år 1927. Med en så lång övergångsperiod som 12 år synas städernas berättigade intressen vara väl tillgodosedda.

Under hänvisning till ovanstående få undertecknade vördsamt hemställa,

det Riksdagen måtte på det sätt bifalla Kungl. Maj:ts proposition nr 186, i vad denna avser städerna och köpingar, som enligt förslaget till förordning skulle erhålla ersättning för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel, att de enligt nuvarande bestämmelser under år 1915 utgående ersättningsbeloppen från och med samma år minskas med 8 procent årligen.

Den uträkning och det utbyte av siffror, som ett bifall härtill skulle medföra i förordningen torde verkställas av vederbörande utskott.

Stockholm den 26 april 1913.

August Ljunggren. Gust. Eliasson. J. Sandler. Lars Olsson.
Erik Jonsson. Olaus Pettersson. Aug. Lindh.